

BYDELSPLAN FOR NØRREBRO 2017

1. Forord af lokaludvalgets formand – Vision for Nørrebros udvikling

Nørrebro Lokaludvalg er stolte over at kunne præsentere Bydelsplanen for Nørrebro 2017. I denne bydelsplan har vi – til forskel fra sidste bydelsplan, der indeholdte 15 konkrete projekter – kigget på, hvilke udfordringer vi støder på i bydelen, hvilke visioner vi har, og hvor vi ser potentialer for at udvikle Nørrebro til en endnu dejligere bydel, end den er i dag.

Der er ikke længe til at København får en ny Borgerrepræsentation og at Nørrebro skal pege på nye repræsentanter til Nørrebro Lokaludvalg, der skal varetage bydelens interesser de næste 4 år. Vi har derfor valgt at arbejde med denne bydelsplan som en kortlægning af Nørrebros potentialer for udvikling; den handler både om, hvordan man som nørrebro'er kan være med til at præge og diskutere den løbende forandring, af både gadebilledet, handelslivet og beboersammensætningen, som vi kan følge i bydelen lige nu. Vi kommer med visioner og udviklingspotentialer for et endnu bedre lokalt fritidsliv for børn og unge på Nørrebro. Vi peger på udfordringer på det sociale område f.eks. med hjemløshed i vores bydel, ulighed i sundhed, beskæftigelse og vores blik på, hvordan vi sikrer, at Nørrebro fortsat er og bliver en bydel med plads til alle. Det er blot nogle af de temaer, vi har valgt at arbejde med i denne bydelsplan.

Det er vores ønske at bydelsplanen kan bidrage til en udvikling der fastholder at Nørrebro fortsat er Københavns mest mangfoldige, initiativrige og ”skæve” bydel. Også i fremtiden skal det store engagement og den lokale aktivisme kendetegne Nørrebro. Det er også vores ønske at bydelsplanen kan være et fælles udgangspunkt for viden om det særlige ved Nørrebro – og at planen kan hjælpe både Borgerrepræsentationens nyvalgte politikere og det nye lokaludvalg godt fra start! Og klædt på til at lave gode politiske løsninger for vores bydel, der forholder sig til de lokale forhold, planer, ønsker og interesser, der kommer fra bydelens borgere.

2. Forord af Overborgmesteren

....

3. Nørrebros egenart

Dette indledende afsnit har til formål at give læseren et udgangspunkt for viden om Nørrebros egenart og de eksisterende forhold i bydelen, som grundlag for at læse bydelsplanen. Vi har derfor samlet hoveddata om Nørrebros befolkning og fysiske rammer mm.

Nørrebro'erne

Der bor 80.066 borgere på Nørrebro (2016). Nørrebro er dermed den største bydel, befolkningsmæssigt, i København. Hvis Nørrebro var en by i sig selv, ville den være på størrelse med Esbjerg, som er Danmarks 5. største by, befolkningsmæssigt.

Nørrebro er dog ikke den største bydel i København, når det kommer til km². Der bor nemlig 80.066 mennesker på bare 4,10 km², mens der på Østerbro bor 76.402 mennesker på 8,74 km². Dvs. at der bor lidt færre mennesker på over dobbelt så meget plads på Østerbro. På Nørrebro er der desuden blot 6m² offentligt grønt pr. indbygger. Det tal er 39m² pr. indbygger i gennemsnit for hele København.

Nørrebro bliver ofte i talesprog opdelt i to; Indre Nørrebro og Ydre Nørrebro. For at zoome ind på Nørrebros forskelligheder, opdeler vi ofte Nørrebro i fem områder:

- Indre Nørrebro / Guldbergsgade - Skt. Hans Torv
- Indre Nørrebro / Blågårdsgade – Rantzausgade
- Ydre Nørrebro / Stefansgade – Lundtoftegade
- Ydre Nørrebro / Mimersgade – Tagensvej
- Ydre Nørrebro / Haraldsgade - Titangade

En ung bydel

Nørrebro er en meget ung bydel. Ud af de 80.066 beboere på Nørrebro er 39.868 under 29 år (2016). I 2006 var det tal 34.451, der er altså sket en markant stigning i nørrebro'ere i alderen 20-29 år i de sidste 10 år på 15,7 % Nørrebro er, og har i mange år været, en ung bydel i forhold til hele København, hvor unge under 29 år udgør 44,1 %.

Hvis man kigger på fordelingen af familietyper på Nørrebro, dvs. antal børn pr. husstand osv., kan man se en stigning i familier med 1-2 børn, enlige og familier uden børn, og et fald i familier med over 3 børn, de sidste 10 år. Det kan skyldes at bydelen er blevet yngre og er befolket af flere studerende.

Boligerne på Nørrebro

Boligmassen på Nørrebro er kendetegnet ved, at der er mange andelsboliger på Nørrebro (42 %), en god del almennyttigt boligbyggeri og privat udlejning, og få ejerboliger. Den største umiddelbare forskel på boligmassen på Nørrebro og samlet for hele København er, at der er mange flere ejerboliger i København som helhed, og at andelsboligforeningerne er stærkt overrepræsenteret på Nørrebro.

Langt størstedelen af lejlighederne på Nørrebro er 2- og 3-værelses lejligheder (68,8 %). Der er ret få 1-værelses lejligheder (12,3 %) og heller ikke mange lejligheder på 4 værelser og derover (18,7 %).

Den fordeling af boliger efter antal værelser på Nørrebro er ikke langt fra københavner-

gennemsnittet. Her er der også flest 2- og 3-værelses lejligheder (65 %), få 1-værelses lejligheder (9,8 %), men en del flere større lejligheder (24,8 %).

Mangfoldighed

Nørrebro er kendt for sin etniske mangfoldighed. Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande udgør i dag 18,4 % af befolkningen på Nørrebro (2015). Det tal har været temmelig konstant de sidste 20 år på Nørrebro – i 1996 var tallet 17,9 %. På københavner-niveau udgør indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i dag 14,9 %. Her er der til gengæld sket en stigning i forhold til for 20 år siden, hvor denne gruppe blot udgjorde 8,9 % på københavner-niveau.

Gennemsnitslevealder

Nørrebro markerer sig desværre som bydelen med den laveste gennemsnitslevealder. På Nørrebro bliver kvinder i gennemsnit 77,4 år og mænd 72,7. Til sammenligning er gennemsnitslevealderen for hele København 80,8 år for kvinder og 75,5 år for mænd. Der er dog svage forbedringer på Nørrebro.

Indkomst og uddannelse

En nørrebro'er tjener i dag i gennemsnit 32.912 kr. i månedlig bruttoindkomst (2014). Til sammenligning tjener en københavner i gennemsnit 38.333 kr. i månedlig bruttoindkomst (2014). Der er sket en stigning på 40,2 % i indkomsten for en københavner på de sidste 10 år, og 39,1 % for en nørrebro'er.

Nørrebro'erne er højere uddannede end det samlede København. I 1995 havde 16,8 % af befolkningen på Nørrebro fuldført en mellemlang videregående uddannelse eller højere. 20 år senere i 2015 er tallet steget til 41,2 %. På københavner-niveau har 36,9 % af befolkningen fuldført en mellemlang videregående uddannelse eller højere. I 1995 var det tal 17,5 % for hele København.

3.1 Kort over bydelen

4. Lokaludvalgets indsatsområder og arbejdsprogram

Bydelsplanen er organiseret under fire overordnede temaer, som hver har underemner. Under hvert underemne peger vi på de centrale udfordringer og mulige potentialer, vi ser på Nørrebro. Vi peger på nogle udviklingsmål og på Nørrebro Lokaludvalgs rolle i det lokale arbejde med de udpegede udfordringer og potentialer.

De overordnede temaer er udvalgt på baggrund af nørrebro'ernes interesser, som vi møder dem i vores daglige arbejde; på de sociale medier og på gader og stræder i bydelen. Temaerne er ikke udtømmende for alle de områder og lokale indsatser, vi arbejder med – men nedslag, der hvor vi synes, der er oplagte udviklingspotentialer og lokale problematikker, der skal belyses.

Her er de fire overordnede temaer;

1. *Gentrificering / nørrebroere i forandring*

2. *Børn, unge og fritidsliv på Nørrebro*
3. *Sociale indsatser*
4. *Cykelforhold, støj og et grønt Nørrebro*

4.1 Gentrificering / nørrebroere i forandring

Gentrificering er et udtryk for at mindre velstående borgere bliver skubbet ud af et område og erstattet af en mere velstående gruppe borgere. Dvs. at der sker en udskiftning af beboerne i et område, således at gennemsnitsindkomsten i området, stiger. Der er typisk tale om en udvikling, der finder sted over en længere årrække. Vesterbro er et eksempel på et københavnsk boligkvarter, der er blevet gentrificeret, da bydelen har ændret karakter fra et gammelt arbejderkvarter til et kvarter, der er "indtaget" af middelklassen og den øvre middelklasse. Gentrificering bliver også af nogle kaldt herskabeliggørelse. Denne udvikling kan man også få øje på her på Nørrebro, og det vil vi gerne i dialog med nørrebro'erne om.

Der er tydelig tegn på at Nørrebro har forandret sig de sidste 15-20 år. Udvikling og forandring af en bydel er naturligt og det sker selvfølgelig også på Nørrebro. Spørgsmålet er, hvordan Nørrebro skal forandre sig? Hvad der påvirker den udvikling, vi ser? Og om denne udvikling skal og kan styres i en anden retning end den har nu?

Forandringen på Nørrebro

Når vi ser på den reelle udvikling på Nørrebro, kan vi se at både uddannelses- og indkomstniveauet er steget på Nørrebro. Fra 1995 til 2015 er antallet af beboere på Nørrebro med en lang videregående uddannelse steget fra 2.966 til hele 11.192. Samtidigt er andelen af beboere med grundskole eller en almen gymnasial uddannelse som højeste uddannelsestrin faldet fra 26.111 til 20.779. Bruttoindkomsten er også steget næsten 40 % fra 2004 til 2016, fra 284.000 kr. til 395.000 kr. Den gennemsnitlige nørrebro'er er altså blevet bedre uddannet og bedre lønnet i løbet af de sidste 10-20 år. Den udvikling kan forklares med at Nørrebro i dag huser rigtig mange studerende i 20'erne, der bliver færdiguddannet. Antallet af 20-29 årige på Nørrebro er som sagt steget markant de sidste 10 år – fra 20.439 (2006) til 25.441 (2016).

Det sætter sit præg på bydelen, er der bor så mange unge mennesker. Der er bl.a. åbnet mange nye barer i nogle områder på Nørrebro, bl.a. i Blågårdsgade og Ravnsborggade. Vi kan også se det på den måde byrummet bliver brugt nogle steder på Nørrebro, som f.eks. Dr. Louises Bro og Nørrebroparken. Disse områder er, særligt om sommeren, flittigt brugt af unge mennesker.

Der er altså sket en ændring i beboersammensætningen på Nørrebro.

Nørrebros gadebillede

Når vi ser på gadebilledet på Nørrebro, er det også tydeligt, at der er sket noget. Jægersborggade, Elmegade og Stefansgade er alle gader, hvor man kan se udviklingen meget tydeligt. Her er der kommet gallerier, mindre caféer og start-up iværksættere, som er et typisk tegn på, at der er ved at

ske eller er sket, en gentrificering i et område. Også Griffenfeldsgade, Ravnsborggade og Rantzausgade er ved at udvikle sig i denne retning.

Alt dette peger på en udvikling af Nørrebro der har karakter af gentrificering og det er derfor at vi mener at det er vigtigt at diskutere udviklingen og de strukturer, der styre udviklingen, så den ikke sker uden en lokal og demokratisk debat.

Centrale udfordringer

Den centrale udfordring for Nørrebro er at sikre at beboersammensætningen på Nørrebro bliver ved med at være mangfoldig, både når det kommer til alder, indkomstniveau og uddannelsesniveau. Vi mener at det er vigtigt at der er plads til alle i København og på Nørrebro. Vi skal sikre at der fortsat er plads til arbejderne, direktøren, den arbejdsløse, den studerende, pensionisten, indvandrerne og flygtningen. Vi ønsker at Nørrebro også i fremtiden skal beholde det præg af forskellighed, solidaritet og naboskab, der har kendetegnet bydelen i gennem historien. Nørrebro er kendt som en bydel med højt til loftet og det skal Nørrebro blive ved med at være.

Det vigtigste redskab til at sikre en mangfoldig bydel er, at boligpriserne på Nørrebro ikke stiger så meget at store grupper af borgere af afskåret fra at bosætte sig eller blive boende på Nørrebro. Vi har set at prisudviklingen på boliger i København er steget markant de sidste 10-20 år. Blot i løbet af de sidste 10 år er kvadratmeterprisen for ejerlejligheder på Nørrebro steget 22.609 kr. (2005) til 33.715 (2016). Priserne er nået et niveau, hvor borgere med en gennemsnitsindkomst kan have svært ved at have råd til en lejlighed på Nørrebro. Heldigvis har vi en del almene boliger på Nørrebro. 22,3 % af boligerne på Nørrebro er almene boliger. Det er med til at lægge en dæmper på prisstigningerne og sikre en mere varieret beboersammensætning. Derfor er det vigtigt at bevare antallet af almene boliger i bydelen, foruden at sikre at huslejen i de almene boliger er til at betale for mellem- og lavindkomstgrupper.

Beboersammensætning påvirker butikslivet og cafelivet i et kvarter. Hvis beboersammensætningen er ensartet, er der en stor sandsynlighed for at erhvervslivet i kvarteret også er ensartet. Omvendt kan butikslivet og cafelivet også påvirke beboersammensætningen. ”Hippe” butikker og cafeer er med til at gøre et kvarter mere attraktivt for nye typer af beboere og investorer, hvilket kan være med til at presse priserne på lejlighederne op, hvilket igen kan være med til at presse nogle af de oprindelige beboere i kvarteret ud.

Vi ser at Airbnb kan blive en udfordring for priserne på lejligheder i København og også på Nørrebro. Når folk har mulighed for at tjene penge på at leje deres lejlighed ud, kan det presse priserne på lejligheder op. Derfor skal der holdes øje med, hvilken indflydelse Airbnb har på lejlighedspriserne, og hvis Airbnb presser priserne op, så skal det overvejes om der skal gribes ind over for Airbnb. Der er allerede storbyer i Europa, som f.eks. Berlin, der har sat begrænsninger eller lukket helt ned for Airbnb.

Hvad er målet

- Et Nørrebro med plads til alle

- En bydel i balance - alt med måde
- En udvikling af Nørrebro, der sker i en retning som nørrebro'erne ønsker

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

Vi mener at vores vigtigste rolle er, at starte en diskussion om udviklingen på Nørrebro og de strukturer, der styrer denne udvikling, samt sikre at borgerne på Nørrebro bliver hørt i forhold til udviklingen i deres bydel. Det er vigtigt at udviklingen på Nørrebro ikke sker i en retning, som borgene på Nørrebro ikke ønsker.

Vi kan også være med til at sætte en debat i gang om det ansvar og de muligheder man har som andels- og ejerforening for hvilke butikker og erhverv, man lejer erhvervslokaler ud til – og dermed hvilken bydel, man i sidste ende er med til at skabe. Hvis man ønsker at bo i en mangfoldig og forskelligartet bydel, skal man også sikre at handelslivet/erhvervslivet på Nørrebro er forskelligartet. Her er det også vigtigt at pege på nørrebro'ernes egne muligheder for at præge deres lokale handelsliv – hvis man ønsker at bevare de mindre lokale butikker, skal man også handle lokalt.

I forhold til antallet af almene boliger i vores bydel, mener vi også at vi har en rolle ift. at holde fast i Københavns Kommunes vision om at der skal bygges 25 % almene boliger i forbindelse med nybyggeri, at sikre at de almene boliger forsat er til at betale og at de almene boligområders omdømme forbedres.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Kommuneplan 2015

4.2 Børn, unge og fritidsliv på Nørrebro

På Nørrebro bor der i dag 14.427 børn og unge i alderen 0-19 år. Bydelen råder over én svømmehal (Hillerødgade Bad) og tre kommunale idrætshaller (Korsgadehallen, Nørrebrohallen og Hillerødgade Hal). Der er en fodboldbane i Mimersparksen og to baner i Nørrebroparken. Derudover er der gymnastiksale på bydelens fire folkeskoler og en række udendørs anlæg såsom volleyball og et skaterareal i Nørrebroparken mm. Det er ikke mange faciliteter til de 14.427 børn og unge, når de skal deles med de mange unge i 20'erne og voksne, der bor på og bruger Nørrebro. Vi er trods alt 80.000 nørrebro'ere. Når vi kigger på de aktiviteter, der foregår i de kommunale idrætshaller og i gymnastiksalene på folkeskolerne, er der foruroligende få frivilligt baserede foreninger, der udbyder idrætsaktiviteter til børn og unge.

Derfor er det heller ikke overraskende at Nørrebro er et af de svageste områder i Danmark ift. antallet lokale frivillige idrætsforeninger og idrætsaktiviteter i foreningsregi for børn og unge. I

stedet for frivilligt baseret foreningsliv, har Nørrebro i mange år været præget af lønnede projektmedarbejder og projektbaserede offentlige initiativer. Nogle områder på Nørrebro, f.eks. Indre Nørrebro, er i dag kendetegnet ved, at der næsten ikke eksisterer kontinuerlige lokale fritidstilbud for børn og unge, der ikke er kommunale eller midlertidige projektilbud. Med andre ord, er der områder på Nørrebro, hvor der ikke er ”normale” fritidstilbud på hverdage efter kl. 18 eller i weekenden. Baggrunden for dette kan dels være at mange projekter ofte placeres på Nørrebro, der desværre er kendt for en gruppe af udsatte unge. Der er ikke noget galt med projektbaserede idrætsindsatser som sådan, men det er en stor udfordring lokalt, at det ikke er muligt at træde ud af de kommunale projektilbud og over i et ”normalt” tilbud. Dvs. en lokal frivilligt drevet idrætsforening, der udbyder aktiviteter kontinuerligt i bydelen.

Nørrebros børn går til fritidsaktiviteter i andre bydele

I en undersøgelse vi lavede via vores online borgerpanel, spurgte vi bydelens forældre om deres børns fritidsliv. Undersøgelsen viste at 2 ud af 3 børn i alderen 3-16 år ”går til noget” efter skole (65,8 % af 1045 børn). Men 40,6 % af dem svarede at de går til fritidsaktiviteter udenfor Nørrebro, og 16,9 % går både til noget på Nørrebro og udenfor bydelen. Da vi spurgte til baggrunden for det, svarede 50,6 % at tilbuddet ikke findes på Nørrebro. Vi spurgte også bydelens forældre, hvorvidt deres børn selv transporterer sig hen til fritidsaktiviteten, hvortil 56 % svarede nej, aldrig. Det giver os et billede af, at vi har en stor gruppe forældre med ressourcer til at transportere deres børn til ugentlige fritidsaktiviteter udenfor Nørrebro. Men også at der kan være et problem for de børn og unge, der gerne vil deltage i et voksenstyret organiseret fritidstilbud, men ikke har ressourcer selv eller forældre med ressourcer til at transportere sig til andre bydele i København. De ressourcetsvageste børn og unge er altså i langt højere grad afhængige af lokale fritidstilbud for at få et positivt indholdsrigt fritidsliv, da de ikke ligesom de mere ressourcestærke børn og unge kan transportere sig til andre bydele for at deltage i et almindeligt fritidsliv.

Desuden viste undersøgelsen af hver 3. barn havde stået på venteliste til en fritidsaktivitet og at 44% af dem, har stået på venteliste, har ventet i over et halvt år. 20,7 % af dem, havde ventet et år eller længere.

Det frivillige foreningsliv skaber aktive medborgere

Der er rigtig meget forskning der peger på, at det frivillige foreningsliv fremmer sammenhængskraft, fællesskab, netværksdannelse og ikke mindst understøtter et aktivt medborgerskab. Som aktiv medborger kan man bedre klare udfordringerne i eget liv, og derefter få evner og motivation til at hjælpe andre. Især for de ressourcetsvageste grupper af børn og unge har inddragelsen i det frivillige foreningsliv stor betydning. Børn og unge, der inddrages som frivillige i det lokale foreningsliv ser i langt større grad sig selv som en del af (lokal)samfundet og ikke som en passiv medborger. Viden og erfaringer fra et større forskningsprojekt på Rådmandsgade Skole har endvidere vist, at det har en meget positiv effekt for børn og unge at blive inddraget som frivillige hjælpere i det lokale foreningsliv. De positive effekter er bl.a. øget social mobilitet, indlæringsevne, bedre skoleindlæring samt mindre chance for radikaliserings og kriminalitet (kilde: Knud Ryom).

Centrale udfordringer

Den største udfordring når det kommer til fritidslivet på Nørrebro er, at bydelen er i voldsomt underskud af faciliteter til det frivillige foreningsliv, selvom behovet er stigende pga. den demografiske udvikling på Nørrebro. Samtidig er Nørrebro den tættest befolkede bydel og der er ikke byggegrunde til at opføre nye idrætsanlæg. I dag har de største Nørrebroforeninger for børn og unge (f.eks. Nørrebro United og Nørrebro Taekwondo Klub) base og aktiviteter i egne eller lejede lokaler. Foreningslivet synes at være langt svagere i de offentlige haller og kulturhuse, hvor vi i stedet ser en række foreninger, der er ”semi”-kommunale eller kommercielle, og hvis grundlag hviler på en ret høj brugerbetaling eller offentlig støtte. Nørrebros eksisterende offentlige faciliteter for foreningsliv er altså desværre i høj grad præget af brugerbetaling og voksne brugere, der ikke er bosatte på Nørrebro.

Hvad er målet

- At der bliver skabt lige muligheder for alle børn og unge fra Nørrebro for at deltage i foreningslivet
- At vi får flere brede, stærke foreninger på Nørrebro, der har faciliteter og lokaler i bydelen og dermed grobund for at udvikle sig som foreninger og udvikle på det sociale engagement, der kan skabes i og omkring en forening
- At der tænkes kreativt for at finde mere kapacitet til både indendørs- og udendørs foreningsaktiviteter på Nørrebro

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

Vores rolle er at understøtte det lokale fritidsliv på Nørrebro, der er baseret på foreningsdemokrati og frivillighed for børn og unge. Det sker bl.a. ved at understøtte et stærkt frivilligt foreningsliv, der ikke er baseret på enkelte ildsjæle. Vi ønsker et dynamisk foreningsliv, som afspejler nørrebro'ernes behov og ønsker. Foreningerne på Nørrebro har historisk været baseret på et sårbart fundament ift. ressourcer. Enkelte ildsjæle er ofte brændt ud og derefter er foreningen gået i opløsning, selvom der stadig har eksisteret et lokalt behov for at foreningen udbød aktiviteter. Vi ønsker derfor at styrke fundamenterne i de lokale frivillige foreninger ved at sikre de bedste rammer for rekruttering og fastholdelse af frivillige og udvikling af foreningernes organisation.

Som lokaludvalg kan vi også være med til at styrke samarbejdet mellem det frivillige foreningsliv og de offentlige aktører på børn og ungeområdet f.eks. skoler, fritidsinstitutioner, børnehaver og bemandede legepladser. Vi arbejder f.eks. på at skabe lokale fritidskoordinatorer helt ned på kvarterplan sammen med Nørrebros Idrætsråd og lokale skoler og fritidsinstitutioner, der kan koordinere og oparbejde nye samarbejder om f.eks. lokale forenings-satellitter for alle børn i et kvarter.

Vi vil også gerne være med til at understøtte flere samarbejder på tværs af kommunale forvaltninger og det frivillige foreningsliv. Der er rigtig mange kommunale forvaltninger, der arbejder med børn og unge på Nørrebro i dag. Vi vil forsøge at fremme samarbejde og koordinering af børne- og

ungearbejdet for at sikre at alle offentlige og foreningsbaserede aktører bidrager i et koordineret fællesskab til glæde for lokale børn og unge. Desuden vil vi gerne understøtte en kultur, hvor det er de kommunale aktører på børne- og ungeområdet, der understøtter det frivillige foreningsliv og ikke omvendt! Det betyder at vi ønsker at påvirke de kommunale aktører til at indtænke, hvordan de kan støtte op om, at flest mulige børn og unge deltager i det lokale foreningsliv, som en kerneopgave.

Vi arbejder desuden løbende for at de offentlige faciliteter på Nørrebro (skoler, idrætshaller og kulturhuse) i langt højere grad skal bruges af de frivillige foreninger, der rummer børn og unge. Helt konkret, at man udover at prioritere børne/unge-aktiviteter om eftermiddagen i de offentlige faciliteter, også prioriterer aktiviteter for lokale børn og unge, på bekostning af foreninger og børn/unge fra andre bydele. Vi ønsker at man fra politisk hold fjerner kravet om egenindtjening via udlejning af de kommunale idrætshaller og kulturhuse.

Vi arbejder løbende på, at der tænkes kreativt for at finde mere kapacitet til både indendørs- og udendørs foreningsaktiviteter på Nørrebro. Dvs. vi løbende kommer med idéer til ombygning eller opførelse af faciliteter til frivilligt foreningsliv, hvor det er muligt. Eller idéer til hvordan eksisterende faciliteter, kan gøres mere multianvendelige for at øge mulighederne for anvendelse af de samme lokaler til flest mulige aktiviteter. Eller at andre offentlige lokaler kan bruges på nye måder. Derfor er vi også meget engagerede i opførelsen og opstarten af Kampsportens Hus, så det bliver et kampsportshus der kan rumme flest mulige børn og unge fra Nørrebro – foruden frivillige fra Nørrebro.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Kultur- og Fritidspolitik 2016-2019

4.3 Hjemløse og udsatte på Nørrebro.

Nørrebro er en bydel, der har en lang historie med at tiltrække skæve eksistenser. Sådan er det stadig i dag, hvor mange forskellige udsatte grupper, herunder hjemløse søger til Nørrebro. Dette giver en række udfordringer, både for bydelen og de hjemløse. De hjemløse er blevet mere og mere synlige i gadebilledet over årene, og det har i dag nået et omfang, hvor enhver, med egne øjne kan se de udfordringer, det giver for bydelen. F.eks. har flere supermarkeder måtte lave begrænsninger eller omorganisere pantafleveringen for at imødegå flaskesamlere med flere hundrede flasker. Desuden opleves det af nogle nørrebro'ere, at det er utrygt, når der er mange hjemløse i gadebilledet og en del gårdlaug på Nørrebro har på det seneste ønsket at lukke deres gårde af.

Det er svært at finde pålidelige tal for antallet af hjemløse på Nørrebro, da hjemløse bevæger sig meget rundt i byen. De nyeste officielle tal for hele Danmark er 5-6.000 hjemløse (2014). I København blev der talt 1.562 hjemløse i 2015. I dag opholder 25 % af landets hjemløse sig i København, et tal der faktisk er faldet siden 2013, hvor det var 30 %. Den lokale organisation Projekt Udenfor estimerer i forbindelse med deres årlige hjemløsetællinger, at der er 50-75, der fast sover på gaden på Nørrebro. På trods af tallene, der faktisk er dalet i København, er det manges

oplevelse, at tallet er stigende på Nørrebro. Det kan måske forklares med det stigende antal fra omegnskommunerne, som dagligt rejser til København og ”arbejder”. De senere år er billedet blevet yderligere kompleks, som følge af bl.a. udenlandske hjemløse. Her er det vigtigt at være opmærksom på, at der her er tale om mange forskellige grupper; bl.a. også EU borgere, der helt lovligt opholder sig i landet i op til 3 mdr. og herefter oftest helt af sig selv rejser videre.

På Nørrebro har vi følgende tilbud til hjemløse; Hillerødsgades Natcafe (Kirkens Korshær), Projekt Udenfor, der arbejder opsøgende og holder til i Ravnsborggade, Morgencaféen Grace (Blå Kors), nødherberg i Kristuskirken (Grace) og Hellig Kors Kirken (Kirkens Korshær) i vintermånederne, Hus Forbi, der holder til i Bragesgade og Natcaféen i Stengade 40 (Kirkens Korshær).

I arbejdet omkring hjemløse har vi valgt udelukkende at koncentrere os om de hjemløse med dansk statsborgerskab, da de særlige problemer med de udenlandske hjemløse formelt ligger langt over de lokale beslutningskompetencer et lokaludvalg kan påvirke.

Centrale udfordringer

Det er utrygt at leve som hjemløs på gaden – også på Nørrebro. Den generelle adfærd overfor hjemløse er blevet forrået markant de senere år, f.eks. oplever mange at blive spyttet efter eller at vågne på gaden ved at andre borgere urinerer på dem. I deres dagligdag er de hjemløse meget udsatte overfor tyveri, da de ikke har noget sted at låse deres ting inde. De anses som nemme og ”lovlige” ofre for tyverier, overfald og røverier. Når soveposer, telefoner og personlige papirer bliver stjålet, er det stort problem for en hjemløs.

Det danske samfund er på mange måder gennemreguleret og det giver en masse systemiske udfordringer for de hjemløse. Det er f.eks. et problem at hverken kontanthjælpssystemet, Nets eller banksystemerne, kan håndtere ”adresse ukendt” på en person. Nets udsender kort og kode til folkeregisteradressen og kan ikke håndtere ”9999” ukendt adresse eller sende til et borgerservice kontor eller lign. Tilsvarende er de færreste boligkomplekser i dag gearret til, at der flytter en hjemløs ind. Det kan være lidt af en omvæltning for én, der har boet på gaden i lang tid og har kunnet gøre tingene i en anden døgnrytme, pludselig at skulle forholde sig til husorden, vasketider og lign. Flere hjemløse efterspørger mere ”rå/ primitive” boliger. Et udsagn der går igen er, at ”det ikke skal være alt for pænt”, dvs. ikke usselt eller faldefærdigt, men ikke poleret og forstadspænt. Vi har også fået flere udsagn fra de hjemløse om at de føler sig ensomme i almindelige boliger og savner netværket på gaden.

Der er desuden flere meget konkrete udfordringer ved at bo på gaden. Det er et problem at holde hygiejnen. Bare det at finde et sted til at komme i bad, kan være en stor udfordring. På samme vis er det en udfordring at flere og flere offentlige toiletter lukkes ned. Mange hjemløse oplever store problemer med at finde læ for regn og blæst, og steder at sove i læ. Flere steder i Indre By har kommunen indsat armlæn midt på bænke.

Endeligt lider hjemløseindsatsen kraftigt under godhedsindustrien, og vi oplever at især politikere, ofte handler på baggrund af egne forforståelser af, hvordan det er at leve på gaden, og hvad der ligger i ord som ”livskvalitet” og ”umenneskeligt”. Kun meget sjældent inddrages de hjemløses egne udsagn i udviklingen af de indsatser, der sættes i gang fra politisk hold.

Hvad er målet

- At indsatser for hjemløse i højere grad bliver udviklet med inddragelse af de hjemløses egne idéer og erfaringer, og på de hjemløses præmisser
- At dæmme op for umenneskeliggørelsen af de hjemløse og genoprette en respekt for dem, ved at vise mennesket bag hjemløse-facaden.
- At give de hjemløse en grad af værdighed og tryghed i deres hverdag. F.eks. ved at tilbyde steder, de hjemløse kan låse deres ting inde, foruden at arbejde for alternative boligformer som f.eks. skæve boliger / midlertidige boliger / mobile containere eller lign.
- At opbygge nye typer af netværk, der når de hjemløse selv ønsker det, kan hjælpe dem videre i livet, og måske kan være faldskærm for de udsatte, der er på vej ud i hjemløshed. F.eks. værksteder/aktiviteter eller væresteder, hvor man kan tilbringe 2-4 timer om dagen.
- At der bliver sat fokus på og indtænkt plads til udsatte og hjemløse i byplanlægningen af Nørrebro fremover, så vi får en bydel, der også kan rumme mennesket på gaden. Et eksempel er udviklingen af Humlehaven, et areal, der er indrettet til udsatte grupper ved Lundtoftegade og Hillerødgade.

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

Vi vil arbejde for at gøre de mange tiltag for hjemløse i København mere brugerorienterede, selvfølgelig primært på Nørrebro, men da de hjemløse er meget mobile og ofte lever som nomader i byen, skal der tænkes i bydækkende indsatser.

Som lokaludvalg er vores rolle at agere bindeled mellem de hjemløse plus deres organisationer (Hus Forbi, SAND m.fl.) og politikerne i Borgerrepræsentationen. Vi ser også lokaludvalgets rolle som drengen i kejserens nye klæder, der tør påtale, når nye tiltag ikke virker. Samt være i tæt dialog med og understøtte Københavns Kommunes hjemløseenhed mest muligt.

Vi kan også være med til at dæmme op for umenneskeliggørelse af hjemløse. Bl.a. ved at arbejde med kampagner på de sociale medier mm., og portrættere mennesket bag den hjemløse. Ved at fortælle historien om det enkelte menneske og hans eller hendes liv på gaden og udfordringer, ønsker vi at bidrage til en lokal human indstilling overfor de hjemløse i Nørrebros gader.

Sidst ønsker vi fremadrettet i vores arbejde at være opmærksomme på de ”tavse ensomme”. Den gruppe af mennesker, der utvivlsomt sidder i deres hjem og føler sig ensomme. For mange af dem gælder det, at deres hverdag holder dem fra at ende på gaden, men pludselig sygdom, arbejdsløshed eller lign. udefrakommende hændelser, kan sende dem udover kanten uden et netværk at række ud til. Det har været svært at få de ”tavse ensomme” i tale i forbindelse med arbejdet med denne bydelsplan.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Hjemløsestrategi
- Københavns Kommunes tiltag med Skæve boliger

Der er enkelte steder hvor Københavns Kommune er på linje med vores opfattelse, dette gælder de nævnte ”Skæve boliger” men generelt er det vores opfattelse at størstedelen af hjemløseindsatsen i kommunen sker på systemets præmisser og ikke i nødvendigt omfang tager hensyn til de hjemløses ønsker og behov.

4.4 Inklusion - en bydel med plads til alle.

Nørrebro har historisk altid været en bydel med stor mangfoldighed, det er en vigtig del af bydelens dna og værdigrundlag. Bydelen er samtidigt en meget sammensat bydel. De senere år er denne opdeling blevet tydeligere på flere områder. Der har de senere år været gentagne eksempler på at social kontrol, intolerance overfor homoseksuelle og religiøse grupper. Der har også været eksempler på omvendt racisme, hvor unge af anden etnisk baggrund end dansk har moppet børn og unge med dansk baggrund, ligeså har der været eksempler på racisme og etnisk mobning/chikane forskellige etniske grupper imellem.

Der er dog de senere år sket en positiv udvikling med utrygheden i København som helhed og Nørrebro i særdeleshed. Fra at hhv. Ydre- og Indre Nørrebro i 2009 lå markant højere end alle andre bydele inkl. Bispebjerg (der rummer Tingbjerg) til at Indre Nørrebro i både 2014 og 2015 ligger under både Bispebjerg og Brønshøj-Husum, og at Indre Nørrebro ligger under Bispebjerg og på linje med Brønshøj-Husum. (her indsættes tabel med tryghedsundeersøgelsen)

Inklusion halter også for flere andre grupper, f.eks. handicappede, psykisk syge og lign.

Det er derfor vigtigt ikke at lade denne udvikling ødelægge det unikke og mangfoldige Nørrebro ved at lade opdelingen fortsætte og skabe lommer, der ikke eller kun nødtigt accepterer hinanden. Der skal også fortsat være plads til alle lovlige borgere på Nørrebro.

De centrale udfordringer vi ser

Visse af de intolerancer, vi ser udfolde sig på Nørrebro i disse år er delvist kulturelt bestemt og kan derfor være svære at ændre på kort tid. Det kræver derfor en langsigtet indsats.

Den moderne medievirkelighed, hvor mange vokser op med sociale medier som eneste nyhedskilde, er også en udfordring, da man her ofte kun ser de posts der matcher det verdensbilledet, man har i forvejen.

Den retorik der ofte optræder i medierne med en dem/os-konfrontation er heller ikke optimal for at øge den gensidige respekt imellem forskellige borgergrupperinger. Den opdeling man ser på boligområdet udgør også en udfordring, en mur af boliger med samme værdisæt og måske høj andel af arbejdsløse, udgør et paradis for dem, der gerne vil fastholde en opdeling og gøre social kontrol meget nemmere.

Hvad er målet

- Nørrebro ry og rygter som bydel forbedres blandt befolkningen.
- At afdække hvordan vi behandler hinanden på Nørrebro, også de steder der ikke normalt snakkes om.
- At mangfoldigheden bliver for alle, ikke kun de svage og skæve grupper.
- At sikre alle unge har et, gerne lokalt, sted de kan gå hen når de udsættes for social kontrol, også i weekenden og om aftenen.
- At komme racisme mellem etniske grupper og intolerance overfor andre til livs, ved at skabe samhørighed beboerne imellem.
- Fastholde udvidelserne af boligtilbud til psykisk syge og handikappede.

Nørrebro Lokaludvalgs rolle

Vi kan som lokaludvalg formidle de gode sider Nørrebro rummer. Det er vigtigt at vi tør tage også de svære emner op og stædigt fastholde at Nørrebro har plads til alle.

Derudover vil vi løbende mødes med bl.a. SSP folk, gadeplansmedarbejdere/klubber og frontmedarbejdere for at afdække om der er ressourcer nok på Nørrebro. Samt udforske hvad der driver de frivillige. Hvordan oplever de vejen til succes når de f.eks. arbejder med projekter som "Mind your own business" eller "Headspace"

Agiterer for at der er tilbud til unge, der oplever social kontrol døgnet rundt lokalt.

Tænke mangfoldighed ind i lokalplanshøringer, sociale tilbud og kulturtilbud.

Påbegynde det lange seje træk med at ændre de kulturelt bestemte intolerancer der eksisterer i visse kredse.

Vi skal også være dem, der arbejder på at få kommunen til at iværksætte initiativer, der sætter fokus på de interkulturelle problemer, borgene imellem.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

Kommunen har en ungdomsindsats under overskriften ”Det gode ungdomsliv” og udarbejdet et undervisningsmateriale med base i hjemmesiden hvembestemmer.kk.dk og en mere generel indsats mod social kontrol rettet mod den professionelle sektor under navnet Etniskkonsulentteam.

Vi har dog ikke kunnet finde en mere direkte borgerrettet indsats, ej heller en overordnet indsats for at imødegå de kulturelt baserede intolerancer.

4.5 Ulighed i sundhed

Nørrebro har den laveste gennemsnitslevialder i hele København, tæt fulgt af bydelene Bispebjerg og Vesterbro/ Kgs. Enghave. Det betyder konkret at mænd på Nørrebro i gennemsnit dør 2,8 år før og kvinder på Nørrebro 3,4 år før end gennemsnittet i København. Endnu mere markant er forskellen til Indre By, hvor en nørrebro’er i gennemsnit dør hhv. 6,7 år og 6,3 år tidligere end hvis de havde boet i Indre By. Derudover er der flere overvægtige og svært overvægtige børn og unge på Nørrebro, andelen af børn med et aktivt fritidsliv er lavere end i andre bydele, og Nørrebro har desuden kommunens laveste andel af børn og unge, der dagligt spiser grønt. Oveni har Nørrebro en høj andel boliger, hvor der dagligt ryges indendørs.

Alt dette fører tilsammen til den lave gennemsnitslevialder, men giver også yderligere udfordringer i form af følgesygdomme, dårligt mentalt helbred – og især for børn og unge; mistrivsel og dårligt grundlag for uddannelse og arbejdsmarkedstilknøytning.

Centrale udfordringer

At ændre folks vaner og livsstil er svært. Det er på en gang en prekær balancegang mellem at blande sig i folks privatliv og ønsket om, at påvirke dem i en anden retning end de måske umiddelbart selv har et ønske om. Det er også en økonomisk udfordring for mange familier at ændre livsstil til en sundere livsstil. Man kan tale om at der på dette område, er en vis grad af social fastholdelse, det kan være svært at bryde.

Hvad er målet

- At der sker et markant løft i gennemsnitslevialderen på Nørrebro
- At sikre at alle børn og unge på Nørrebro har mulighed for en sund livsstil, uanset baggrund
- Tilse at der tages hånd om grupper med særlige udfordringer, grundet indkomstniveau -, uddannelsesbaggrund, sociale forhold eller lign., f.eks. enlige forældre, kronisk syge og lign.
- Sænke antallet af overvægtige, rygere og nørrebro’ere med et for højt alkoholforbrug

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

Vi støtter op om Københavns Kommunes indsats ” Længere og bedre liv på Bispebjerg og Nørrebro 2025”. Vi skal være bindeled og holde kommunen fast på målsætningerne. Vi vil også spille ind med konkrete idéer, baseret på vores daglige kontakt med lokalmiljøet.

Vi vil gennemgå indsatser sat i gang af kommunen som led i Længere og bedre liv på Bispebjerg og Nørrebro 2025-planen. Evt. besøge et eller flere af disse projekter. Planen er nu i første fase (2014-2017) og har været i gang i 2 år, så allerede nu kan man godt begynde at kigge på, hvad der virker og hvad der skal justeres på. Som lokaludvalg vil vi deltage konstruktivt og kritisk i evalueringen af de foreløbige resultater, således at der fremadrettet fokuseres på det, der virker efter hensigten.

Vi vil støtte initiativer via Nørrebropuljen til fremme af sundheden generelt på Nørrebro, eks. informationskampagner mm.

Desuden arbejder vi løbende for at partikelforureningen fra bl.a. Movias busser nedbringes.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Længere og bedre liv på Bispebjerg og Nørrebro 2025

På dette område er der god overensstemmelse mellem vores og kommunens politikker. 2025-planen er kun i første fase, der løber 2014-2017. Vi ønsker at være medspiller og sparringspartner for forvaltning og kommune, når anden fase skal søsættes.

5.5 Job – Vejen til en bedre fremtid

Nørrebro er en udsat, men også meget sammensat bydel, under store forandringer. Der er på Nørrebro derfor et ret divergerende billede af jobparathed og fremtidsudsigterne på arbejdsmarkedet. Nørrebro har samlet en højere andel højtuddannede end København som helhed. I København har 36,9% (2015) af befolkningen en mellemlang videregående eller højere uddannelse. Heraf har 17 % en lang videregående uddannelse. På Nørrebro har 41,2 % (2015) en mellemlang videregående eller højere og 17,9 % en lang videregående uddannelse.

Der er omvendt også boligområder, hvor det at gå hjemme ofte er den hverdag mange oplever, flere af disse områder er så store, at kontakten/ netværk ud til den del af byen der arbejder, går i skole, dyrker foreningslivet, bliver næsten ikke eksisterende. Dette gør at især børn og unge, der vokser op i disse områder allerede fra start af, er bagud på point. Det gør det utroligt svært at bryde den sociale arv, eller blot den sociale norm, ved f.eks. at få et fritidsjob, komme i det almindelige foreningsliv og derigennem tilegne sig de sociale kompetencer og netværk, der er så afgørende for et godt liv med uddannelse og arbejde.

Andel af kontanthjælpsmodtagere på passiv kontanthjælp i København og på Nørrebro

Andelen af kontanthjælpsmodtagerne på Nørrebro, der ikke er i hverken aktivering, uddannelse, opkvalificering eller anden arbejdsmarkedsrettet forløb, ligger på linje med resten af kommunen på ca. 70%. Derudover er det vores antagelse, at der er et "sort hul" med de mennesker, der slet ingen indkomst har, som følge af forsørgerpligt, formue/arv og lign. Det er derfor altafgørende for et fremtidigt sammenhængende Nørrebro at der tages livtag med det store antal, der er langt fra arbejdsmarkedet.

Centrale udfordringer på dette område?

I visse boligområder er det som beskrevet ovenfor normen at gå hjemme, der er også ofte en udbredt social kontrol i disse områder, som kan gøre det svært for en enkelt person at bryde normen. Dette gør at også de tillærte værdier, sociale kompetencer, sprog og adfærd kan være forhindringer. Det er derfor et langt, sejt træk og ikke projektmagere eller de normale indsatser, der er brug for. Det er altafgørende der afsættes langsigtede ressourcer hos alle involverede; kommunen, SSP, Lokaludvalget og at det lokale erhvervsliv inddrages. På længere sigt vil en kultur med fritidsjob efter skole blot nogle få timer om ugen, ruste de unge til arbejdslivet.

En anden udfordring for indsatsen på Nørrebro er at de små håndværksmestre, af flere grunde forsvinder, det fjerner mange af de arbejdspladser der ellers kunne opsamle nogen af dem, der måske ikke passer ind på den mere strømlinede del af arbejdsmarkedet. Der var også tidligere en del deltidsjobs som kunne være et sted at lære en adfærd og tilgang til arbejdsmarkedet, der gør vejen ind i fuldtidsbeskæftigelse nemmere.

Hvad er målet

- En mere direkte indsats, hvor man på en kontant, men også både værdig og menneskelig måde, vurderer sagerne individuelt. Her kunne Odense-modellen bruges som inspiration. Den går ud på at gennemgå alle, der er erklæret ikke-erhvervsparate pga. sygdom og finde en vej ind på arbejdsmarkedet for dem..
- En mere differentieret og håndholdt indsats, der er tilpasset det konkrete indsatsområde.
- At understøtte de lokale erhvervsdrivende, således de bedre kan overkomme at tilbyde jobs til dem på kanten af arbejdsmarkedet. Dette skal gøres så virksomhederne ser en positiv gevinst i at ansætte en medarbejder med særlige udfordringer og derfor vil være positive overfor idéen om en anden arbejdsform end normal fuldtid, eks. ved at tilbyde nedsat tid, flekstid f.eks.
- At tiltrække flere erhvervsdrivende på Nørrebro, så det hele ikke kun er restauranter og barer

Nørrebro Lokaludvalgs rolle

Vi ser vores rolle som bindeled mellem de lokalt forankrede og kommunale indsatser.

Vi vil gerne opfordre Københavns Kommune til at gennemføre et projekt som i Odense, hvor man screener de der er erklæret uarbejdsdygtige grundet sygdom og lign. I en uafhængig proces fra centralt hold. Der har i medierne været røster fremme om at arbejde med Odense-modellen i København, dette vil vi gerne bakke op om.

Vi mener også at vi kan understøtte aktiviteter som f.eks. beskæftigelsesindsatsen i Mjølnerparken, hvor man aktiverer beboerne med at rydde op og reparere området. Vi støtter også op om det gode arbejde den socialøkonomiske virksomhed Fritidsakademiet (FRAK) udfører.

Tilsvarende ønsker vi løbende at have kontakt i lokalområdet, være i dialog med beboerne, afholde debatarrangementer. Og herigennem understøtte de lokale arbejdspladser og dermed også fritids/deltidsjobs, der kan være vejen ind på arbejdsmarkedet for en del af disse personer.

Derudover vil vi gerne opfordre til at mindre erhvervsdrivende, og måske især mindre håndværksvirksomheder fremtidigt skrives ind når der skal udarbejdes nye lokalplaner.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Virksomhedsrettet indsats for udsatte borgere.

I efteråret 2015 blev der indgået en bred aftale i Beskæftigelse- og Integrationsudvalget om en mere virksomhedsrettet indsats for at få netop de udsatte ind på arbejdsmarkedet. Målet her er for den svageste gruppe at der indenfor 23 uger er en afklaring om borgeren er ”i målgruppen for fleksjob eller ressourceforløb”

Det er dog ikke vores oplevelse at udmøntningen har levet op til vores ønsker for området.

Derudover er der i 2016 startet et forsøg op som løber til 2018, dette er et joint venture under beskæftigelsesministeriet der rummer i alt 16 kommuner, forsøget tager udgangspunkt i at borgeren fra første dag skal snuse til forskellige virksomheder og arbejdsopgaver.

Alt i alt mener vi at der stadig er behov for en meget tættere, mere ”håndholdt” men også mere kontant, tilgang til beskæftigelses indsatsen på Nørrebro, så det er mere i adfærd og udmøntning i forvaltningen end de skrevne politikker det halter.

4.6 Cykelforhold, støj og et grønt Nørrebro

Gode cykelforhold

Hvert år dør flere hundrede københavnere for tidligt pga. partikelforurening, herunder også mange nørrebroere. Det er derfor vigtigt at få begrænset den gennemkørende biltrafik på Nørrebro og den gennemkørende biltrafik til de overordnede trafikveje, som Åboulevarden, Tagensvej og Jagtvej. I

stedet skal der fokuseres på at skabe bedre forhold for cyklister, så flere vælger at tage cyklen frem for bilen og så skal der også tænkes i elbusser frem for diesel busser, som både larmer og forurener.

Igennem vores digitale borgerpanel har vi, i starten af 2017, lavet en undersøgelse om cyklisme. Her kan vi se at 85 % af nørrebro'erne benytter sig af cyklen, som deres primære transportmiddel. 77,8 % angiver at de cykler til arbejde og 77,3 % angiver at de cykler hver dag. Vi kan også se at bilejerskabet på Nørrebro er noget lavere end i byen som helhed. På Nørrebro er der 125 biler pr. 1.000 personer og i København som helhed er der 183 biler pr. 1.000 personer. Nørrebro'erne er altså allerede nu rigtig gode til at bruge cyklen som transportmiddel, men vi håber at de kan blive endnu bedre og vi håber også at nogle af dem der vælger at køre igennem Nørrebro i bil fremover vil benytte sig af cyklen. Derfor skal vi have løst nogle af de udfordringer der stadig er for cyklister på Nørrebro.

Centrale udfordringer

Vi ser en række udfordringer for cyklisterne på Nørrebro og her er de dårlige cykelparkeringsforhold en af de større udfordringer. I fælge vores undersøgelse er hele 47,2 % utilfredse eller meget utilfredse med cykelparkeringsforholdene på Nørrebro. Vi kan samtidig se af de kommentarer vi har fået, at det særligt er ved indkøbsmuligheder, barer, cafeer og restauranter, at der mangler cykelparkering. Især Blågårdsgade, Nørrebrogade og Ravnsborggade bliver nævnt. Mange nævner også at der er et problem med efterladte cykler, som fylder op i den begrænsede cykelparkering og i gadebilledet. Derudover bliver Nørrebro Station også nævnt af mange som et sted, hvor der mangler cykelparkering. Når Metrocityringen bliver færdig gjort vil Nørrebro Station være Danmarks tredjestørste trafikale knudepunkt. Det er derfor ekstra vigtigt at gøre noget ved cykelparkeringen ved Nørrebro Station. Også ved de andre kommende metrostationer er det vigtig at have fokus på cykelparkering.

Når vi kigger på cykelkulturen er det overordnet set positivt, at et flertal på 51,3 % af nørrebro'erne er tilfredse eller meget tilfredse med cykelkulturen. Der er dog stadig 25,8 % af de adspurgte nørrebro'ere der er utilfredse eller meget utilfredse med cykelkulturen. Det viser at der stadig noget der skal arbejdes med, da det kan afholde nogle fra at cykle.

74,6 % er tilfredse eller meget tilfredse med vedligeholdelsen af cykelstierne og 70,5 % er tilfredse eller meget tilfredse med antallet af cykelstier. I takt med at der er flere der begynder at cykle skal der holdes øje med begge disse to ting. Derudover vil antallet af farlige situationer og uheld muligvis også stige i takt med at flere begiver sig ud på cykelstierne.

Hvad er målet

- Flere, der cykler
- Mindre gennemkørende biltrafik
- Bedre/mere cykelparkering

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

I arbejdet med Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025 har vi hjulpet Københavns Kommune med at udpege de steder, hvor der skal anlægges nye cykelstier, steder hvor der skal være bredere cykelstier og hvor der er problematiske kryds. Vi vil sikre at der bliver fulgt op på de inputs vi er

kommet med og så håber vi at vi kan få et lignende samarbejde med Københavns Kommune om udpegning af steder hvor der mangler cykelparkering.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Fra god til verdens bedste - Københavns cykelstrategi 2011-2025
- Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025

4.7 Ladcykelordning

I forhold til transport af vare og håndværkerkørsel er der stadig muligheder for at begrænse forureningen ved at øge brugen af ladcykler og mindske brugen af biler. Vi kan se at der blandt borgerne på Nørrebro stadig et stort potentiale for at udbrede brugen af ladcykler. 13,8 % angiver i vores borgerpanelundersøgelse, at de har ladcykel, men hele 40,8 % ville benytte sig af en ladcykel hvis de kunne låne en, 23 % ville benytte sig af en ladcykel hvis de kunne leje en og 23,3 % ville benytte sig af en ladcykel hvis de havde mulighed for at være med i en deleordning. Vi kan også se at 80,6 % angiver at de ikke har et dagligt behov for at have en ladcykel. Så der er potentiale for at man kan erstatte noget af den transport der i dag foregår i bil med en ladcykel, hvis der var bedre mulighed for at borgerne på Nørrebro havde adgang til en ladcykel.

Der er de seneste år flere håndværkere, der er begyndt at benytte sig af ladcykler i København, når de udfører mindre opgaver i København. Potentialet for dette er dog meget større og det kan være nødvendigt at promovere de muligheder og fordele der er for at bruge ladcykler. Der ligger også et potentiale i transport af varer der kan udnyttes.

Centrale udfordringer

Der er nogle udfordringer for at få flere beboere på Nørrebro til at benytte sig af en ladcykel. Det primære er at de fleste ikke har et behov til daglig og derfor ikke har en ladcykel. Men der er dog en interesse for at benytte sig af en ladcykel, hvis der mulighed for at låne eller leje en. Hvis mulighederne for dette blev gjort nemmere, ville der være flere der benyttede sig af ladcykler. Det kan muligvis være svært at ændre på i kommunalt regi. Men 12,7 % angiver at de ikke har mulighed for at parkere en ladcykel til daglig, dette burde man kunne gøre noget ved i kommunalt regi.

Hvad er målet

Vi ønsker at opnå følgende mål:

- Flere private har og bruger ladcykler
- Flere forretningsdrivende bruger ladcykler

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

Vi kan inspirere private og forretningsdrivende til at bruge ladcykler, ved at udbrede kendskabet til de muligheder der er. Miljøpunkt Nørrebro arbejder også med problematikken og vi vil også understøtte dette arbejde.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Fra god til verdens bedste - Københavns cykelstrategi 2011-2025

4.8 Larm og støj

Vi opfatter først og fremmest Nørrebro som et beboelseskvarter. Det vil sige at Nørrebro skal indrettes til gavn for de borgere der bor på Nørrebro og at der skal være en balance mellem f.eks. nattelev og hverdagsliv. Denne balance er de sidste mange år blevet forrykket til fordel for nattelivet. Det har blandt andet resulteret i en livlig debat om de problemer som borgerne på Nørrebro oplever med støj. 57,1 % angiver i vores borgerpanelsundersøgelse at de oplever problemer med støj. Vi kan se at 43,8 % oplever problemer med støj fra brug af byrummet og 39,6 % oplever problemer med støj fra naboer. I takt med at vi bliver flere københavnere vil vi også bo tættere på hinanden og flere vil bruge byrummet. Derfor vil flere opleve problemer med støj i fremtiden. Trafikken er dog den største kilde til støjproblemer. Hele 56 % angiver at oplever problemer med støj fra trafik. Her bliver der fra mange peget på at dieselbusserne er en del af problemet, da de er meget larmende.

Miljøstyrelsen angiver at støj har en indflydelse på en lang række sygdomme blandt andet diabetes og hjertekarsygdomme. Da Nørrebro er en tæt befolket bydel og en bydel, hvor borgerne dør tidligere end borgerne i andre bydele, er Nørrebro et oplagt sted at sætte ind i forhold til støj.

Hele 34,4 % af de adspurgte i vores borgerpanelundersøgelse angiver at de har overvejet at flytte pga. af støj. Det synes vi er et meget højt tal, og man kan frygte at det først og fremmest er børnefamilier og ældre beboere der bliver jaget væk fra bydelen pga. støj. Dette vil kun styrke tendensen til at Nørrebro bliver en bydel, der mest er for de unge.

Centrale udfordringer

Der har de sidste mange år været fokus på at få københavnere til at bruge byrummet noget mere, samtidig er der sket en befolkningsvækst i København, særligt af unge mennesker og der er flere børnefamilier der bliver boende i København. Derfor kan vi også se at støj er et stigende problem for beboerne på Nørrebro. Vi kan også se at der nogle steder er sket en koncentration af restauranter og beværtninger. Denne koncentration kan vi bl.a. se i Ravnsborgsgade og Blågårdsgade.

Trafikstøj er også et område der skal fokus på. Man kan f.eks. arbejde med at få den gennemkørende trafik ud på de overordnede trafikveje, som Åboulevard, Tagensvej og Jagtvej, på at udskifte dieselbusserne med elbusser og på at få flere til at skifte bilen ud med cyklen.

Hvad er målet

- Færre der oplever problemer med støj
- Bedre balance mellem hverdagsliv og nattelev

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

Vi mener at vores vigtigste rolle er at skabe debat om problematikken omkring støj og være med til at påpege at folk, selv har et ansvar for støjen i bydelen. Derudover så arbejder vi med en ide om at man kan udpege nogle stillezoner på Nørrebro, så vi sikrer, at der fremover er nogle områder på Nørrebro hvor der ikke er larm.

”Et stilleområde er et område, som Københavns Kommune kan udpege, hvor man ønsker at støjbelastningen fra/på det offentlige areal skal være lav (max 55 dB, svarende til lydniveauet for en normal samtale og helst mindre end 45 dB, svarende til baggrundsstøjen i en almindelig dagligstue). Dvs. et område i bydelen, hvor man ønsker at der skal være stille.

Når kommunen har udpeget og afgrænset et stilleområde, indebærer det, at område får status som støjfølsomt område i kommunens planlægning, og at der arbejdes for, at området skal være stille i forbindelse med fremtidige planer og regulering af aktiviteter i området.”

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Kommuneplan 2015

4.9 Et grønt Nørrebro

Nørrebro er den tættest bebyggede bydel i København og en bydel med meget få kvadratmeter offentlige grønne områder pr. indbygger i København. Der er kun 7 m² grønt pr. indbygger på Nørrebro. Det dog klart at det er væsentlig mindre end de andre bydele i København. Det er problematisk, da adgang til grønne områder er med til at øge menneskers mentale og fysiske helbred, særligt når vi så sammenholder det med at borgerne på Nørrebro også har den laveste middellevetid i forhold til de andre bydele i København.

De få grønne oaser vi har på Nørrebro er under pres og det pres vil næppe blive mindre fremadrettet. Vi har blandt andet set indskrænkning af de grønne områder i De Gamles By og på Assistens Kirkegård. Når vi har så få grønne områder som vi har, så er det ekstra vigtigt at kæmpe for at bevare de grønne områder vi har.

Der er gang i en større klimatilpasning i København. I den sammenhæng er der en unik mulighed for at skabe flere grønne områder på Nørrebro. Derfor skal der tænkes i grønne og blå løsninger, der giver nørrebroerne nogle bedre og grønnere byrum.

Centrale udfordringer

Det er et problem at der er så lidt grønt pr. indbygger på Nørrebro, som det er tilfældet. Det skal der gøres noget ved. Derfor er det også meget problematisk at der bliver taget, selv små stykker, af det grønne, som vi har oplevet det på Assistens og i De Gamles By. Særligt når man ser at der stort set ikke er nogen grunde på Nørrebro, hvor der ikke er bygget. For at Nørrebro ikke i fremtiden skal være helt uden grønt, mener vi at man også er nødt til at skabe nogle flere større grønne områder.

Når der bliver lavet skybrudsløsninger i København, og særligt på Nørrebro, skal der som udgangspunkt tænkes i grønne og blå løsninger. Der er her en stor mulighed for at give borgerne på

Nørrebro nogle grønne og blå byrum, som til en vis grad kan kompensere for de manglende grønne områder i bydelen.

Hvad er målet

- Mere offentligt grønt på Nørrebro
- Bevare de grønne kiler og skabe nye grønne kiler
- Flere grønne tage/vertikale haver
- Grønne og blå løsninger på skybrudsproblemer

Hvad skal Nørrebro Lokaludvalgs rolle være

Vi mener at vores opgave er at udpege steder, hvor der mangler grønt, og steder hvor, der kan være større grønne områder. Det er også vores opgave at kæmpe for at bevare det grønne, der er på Nørrebro på nuværende tidspunkt. Derudover så vil vi også, sammen med Miljøpunkt Nørrebro, inspirere Teknik- og Miljøforvaltningen til grønne og blå løsninger, når der skal laves skybrudsløsninger. Vi ønsker også et lokalt LAR-center tilknyttet Miljøpunkt Nørrebro for at kunne understøtte de lokale projekter i bydelen.

Hvilke politikker for Københavns Kommune understøtter Nørrebro Lokaludvalgs arbejde med dette tema

- Kommuneplan 2015
- Bynatur i København 2015-2025
- Klimatilpasningsplan

5. Strategiske retningslinjer for brug af puljemidler

Vi har haft 3.3 mio. kr. i 2015 og 3.2 mio. kr. i 2016 til uddeling. Vi har valgt ikke at fokusere vores puljemidler på specifikke emner, med undtagelse af 600.000 kr. som vi har afsat til miljøarbejdet hvert år frem til 2019. På Nørrebro er der et meget stort og divergeret kulturliv, som vi ønsker at understøtte. Derfor har vi valgt at satse på at have et bredt ansøger felt. I 2015 modtog vi 283 ansøgninger for 7.7 mio. kr. og i 2016 modtogt vi 252 ansøgninger for 6.3 mio. kr. Så vi modtager altså ansøgninger for langt flere penge end vi har til rådighed.

Vi dog valgt have to forskellige puljer: Byens puls og Nørrebro Puljen.

Byens Puls

Her kan man søge om op til kr. 10.000. Byens Puls kan søges hver måned undtagen juli.

I særlige tilfælde ydes der støtte på op til kr. 20.000 – her er det et krav, at to eller flere foreninger går sammen og søger om støtte.

Nørrebro Puljen

Her er der ingen øvre grænse for hvor meget, der kan søges. Dog bliver der typisk højst givet mellem 30.000-50.000 kr. Der er kun to ansøgningsrunder årligt til Nørrebro Puljen.

Vi støtter aktiviteter/projekter på Nørrebro

- der er dialogskabende og netværksdannende.
- som øger borgernes demokratiske involvering og indflydelse.
- som samler borgere på tværs af social, geografisk og etnisk baggrund.
- der er med til at styrke bydelens sociale og kulturelle ressourcer.
- projekterne skal være båret af lokale kræfter eller arrangeret sammen med lokale foreninger.
- aktiviteterne skal være rettet mod Nørrebro borgere eller foregå på Nørrebro, eller komme Nørrebro til gavn.

I behandlingen af ansøgninger (til begge puljer) lægger vi vægt på

- at der er en stor grad af frivilligt engagement i projektet.
- at udgifter til løn og honorarer udgør en mindre del af budgettet.
- at der er medfinansiering ved afholdelse af større arrangementer eller etablerede projekter.
- der lægges afgørende vægt på, at der er adgang for handicappede til arrangementer og projekter.
- at der er geografisk spredning i bydelen.
- at der er en aldersmæssig spredning i målgrupperne.
- at projekter eller arrangementer er nyskabende og om ansøger tidligere har modtaget støtte fra Nørrebro Lokaludvalg.

Vi støtter ikke

- Partipolitiske eller religiøse arrangementer.
- Projekter med et kommercielt formål.
- Projekter og arrangementer, der allerede er afholdt på ansøgningens behandlingstidspunkt.
- Arrangementer, som ikke er åbne for alle i målgruppen
- Varige driftsudgifter, f.eks. lønudgifter i kommunale institutioner og institutioner der kan sidestilles hermed.
- Større anlægsprojekter eller rent byggeri.
- Offentlige institutioners drift, eller udgifter, der kan sidestilles hermed som f.eks. lejrskoler, udflugter med mere
- Som udgangspunkt kommunale institutioners arrangementer eller projekter, som vurderes at høre under institutionens kerneydelser, og som sådan burde finansieres af institutionens budget.

6. Tilkendegivelser fra forvaltningerne i Københavns Kommune på baggrund af fagforvaltningshøring

(Bemærkninger gives fokuseret og prioriteret samlet til slut i hver bydelsplan. Kapitlet udarbejdes af fagforvaltninger, og CBU er tovholder.)

.....

7. (Evt. bilag med konkrete projektforslag eller andre bilag)

(Kan oplistes her men bilagene indgår ikke i selve den layoutede bydelsplan.)